

LUBLANSKE NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA,

V Sredo 22. d.

Svizhana 1797.

Nro. 15.

Dunej 11. dan Svizhdna;

Feldzeigmeister Alvinzi pishe shësti dan Svizhana is Vidma v' Forlanii, de je bolshi novize is Tirol prejel, namrezh: Franzosi so shënoter do Cembre pershli, inu Cembro vseli, al generalmajor Liptaj jih je perjel, inu vas Cembro spët nasaj vsël; skus to si savupa, de se bo per mësti Salurnio terdno dershali, slasti; kët mu Tirolzi na pomozh hitq.

Ta kraj vode Piave so se srézhno vkup ster-nile tri vojske, katërih vodniki so generali Kę-blëß, Bajalizb, inu Firsht Reüss, Tudi grëdo sol-

Soldatje pod generalam Špork njim na pomozh; inu zhe is puste doline is Tirol taisti ob pravim žhasi k' njim dojdejo, bodo nashi sadosti možni, de bodo sovrashniku vbranili, zhes vodo Piaty priti.

Šest dan tiga měsza so njih kraljeva visokost Prinz Karl ob shtirih popoldne peršhli v Inshprug. „Soldatje, Purgarji, inu ravno k'vojski skus grédozhi tirolski strélzi so stali pred Prinzam v'paradi. Ludstvo je od vših krajov skup vrélo, Prinza vidit; inu s' veselijm vpitjam srézho vošhilo. Prinz je doli stopil per vikfhi Vajvodini Elisabetbi svoji teti; tam so se vsa vikfhi gospoda včup sbrali. Tudi so profili desheli ni Gospodje pred Prinza naprej pušheni biti, inu so Prinzu oblubili, de ozhejo premoshenje inu shivlenje sa Zefarja dati. Svezher je bilo město ras-svitleno, to je, na vših oknih po všeh hishah so bile peršhgane luzhi, inu vse laterne so gorèle. Prinz se je s' Elisabetho po nozhi okol pelal, ras-svitlenje gledat; ludje so bili tako vesela polni, de so otli kojne sprézhi, inu smi kozhio krog vositi; al Prinz tega ni perpustil.

Drugi dan ob sedmih sjutrej je Prinz zhei Brixen dalej shal k' vojski na laško, de bo tamkej vše tisto opravil, kar mu je od svitliga Zefarja posebno narozheno.

Paris 23. dan Profenza.

General Hoche, kateri je barke v' Irland vodil, je predvzhrej v' Paris nasaj permahal.

Tri verſtne barke, 3. ladje, tri tavſhent ſoldatov, inn 24. millionov tolerjov smo per tej prasni norzhii ſgubili; inu niſino nizh vezh ſtugili, kakor de smo englendarjam eno verſtno barko rasbili, inn eno prozh vſeli, katere je iz Bengale v' Indii grędozh ſa tri millione liber (po osem krajnskih groſhov) blaga noſila. Šato je general Bouvet ob ſluſhbo djan, inu pravizi iſrožhen. Mornarji, inu ſoldatje ſo ſhli na ſuho v' Bresti, de bodo pozhili. Jim obetajo, de bodo v' kratkim na en drugi kraj poſlani.

Lépa ręži, pravi novizar Redačteur: ſhtirnaift dni smo ſi glave lomili, kam ſo barke ſhle; ménili smo de ſo ſhę v' Dublinu poglavitnim měſti Irlanda, de ſe ſ' vſmi elementi bojujejo, mej tém, ker je Hoche veselo v' Parisu per minister Barrasu vezherjal!

Lublana 18. dan Svizhana.

Vzhercji popoldne ob petih ſo ſe v' Lublano perpelali njih kreleve viſokosti Prinz Karl, inu Prinz Ferdinand. Prinz Karl pride iz laſh-kiga zhes Gorizo, inu grę na Dunej; general Bellegarde hodi ſ' njim; Prinz Ferdinand ga je do leſem ſpremil, pak negrę dalej. Prinz Karl je doli stopil v' ofſtarii Wildenman na plazi, purgarji, inu ſtrélzi ſo ſ' bobni inu muſiko na plazi v' paradi stali; plaz je bil poln ludí, vſe je vpilo: nej sbivi Prinz Karl. Prinz je k'oknu stopil, ſe perklanal, inu sahvalil; ludje ſo mu

sdravje voshili, inu od vesela krizhal : dolgo sbiv;
Prinz Karl ! Svezher je bilo po Lublani vse ras-svit-
leno ; na rotovshi je gorelo osemdeset lamp s'oj-
lam, po hishah na vsakim okni po dvet al tri svetza,
bakle, inu mestne laterne. Po plazi se je vidi-
lo, kakor de bi dan bil. Zhes nozh so purgarji,
inu strzelzi strasho per njemu, inu per kozhiah
dershali. V'theatri so pesem od Zesarja peli,
inu she en perstavek od Prinza Karlina; vse je
najn zhakalo, al on ni mogel priti, ker she dvet
nozhi ni spal, inu se od Codroipe is Forlanie
noter do lesem v'eni sapi perpelal. Ob shestih
svetzer sta oba Prinza she le kosila; po nozhi
je Karl 'dobro spal, inu she sgodej spet na no-
gah bil; dva pisma pisal, inu donef ob pol she-
stih sjutrej v'kozhio sedel. Purgarskim, inu
strelskim strasham se je sahvalil, de so zhes nozh
per njemu zhuli; rkel, de mu dopadejo, de so
lepo oblezheni, inu dobro svuzheni. Vse mu
je frezno pot voshilo, innu vpolo : sdrav budi
Prinz Karl, vivat, budi nasib Laudon ! On je od-
govoril : s' Bogom, lubi moji, se bomo spet vidili !
Sdej se pele noter do Pruka na Muri; nebode
dva dni spal, ampak she le tam pozhival. Pot-
lej gre dalej na Dunej, ker bodo sklenili, kaj
je sanaprej storiti.

Prinz Karl je she le v'pet inu dvajsetim le-
ti svoje starosti, sredne postave, droben, rdkih
las, rankimu Zesarju Joshefu podoben, sastopen,
perjasen, hiter, inu serzen. Posna se mu, de
je

je nevtruden vojshak, obras je shę sazhernel, shivot shę na vojski vterjen. Kamer je do sdej pershal, je bila fręzha s' njim; Bog mu daj, tudi na laškem premagat, inu naš is nadloge ręshit. Kję bo lętaf on vojsko pelal, al per Rajni, al tukej na Laškim sizer nevemo, vender nam dobro vupanje daje, kęt je oblubil, de se bomo she vidili. Lublana se je mujala, njeni skasat, kako ga labimo, innu kako najn savupamo; vše je sa njim vręlo, koder je hodil. — Perstavek od Prinz Karlna k' pęsimi od Zesarja je leta:

Terka nam Franzos na vrata
Dobri Fronz sa naš fkerbi
Poshlje svojga lubga brata
Korel rešhit naš hiti.
S' nami sta ęstrajfska orla! *
Premaguјta vękomej!
Var' Bog Fronza, vari Korla
Srezho, sdrave Bog jim dej!

Tukej v' Lublani stojęzh' Hesovski offizirji so sa soldashki shpital sloshiili 106. goldinarjov.

Soldashi shpital sa ranjene, katęri so is Gorize pershal, je v' kasarni per svetim Petru; sa sdra

---

* Estrajfski oreł pomeni zefarskiga adlerja, katęri se po dobro krajnsko oreł imenuje, kakor vši lovzi na goręnskim, inu na dolęnskim govorę; merhar pak se imenuje krokar, ali uran.

sdrave soldate, inu sa novinze je kafarna na lu-
blanskim gradi.

Englendarfske barke so spet is Gibraltara v' fred-deshelsko morje nam na pomozh shle. Sli-shimo de tri verftne barke grēdō v' Benēshko, inu Tershasko morje, de bodo nasho kupzhio varuvale pred morskimi tatini, katēri is laš-keh od franzosov noter vse teh deshel kraft le-tajo.

London v' Englandi 20. dan Prosenza.

Admiral Bridport, katēri je shal franzoske barke lovit, she ni domu pershah; imamo vuhanje de jih bode dervil, v' Brest vgnal, inu, kar bo mogozhe polovil.

Kral je dobil is Irrlanda nasnanje, kako so Irrlendarji svēsti. Vsaki po svojim ptemoshenji so se branili Franzosam, inu she vezh šuriti perpravleni bili, ako bi bila potreba. Nobeden ni bil Franzosov vesel, nobeden ni nizh pomagal, de bi loshej na suho stopili. Ne narmajnshi sled kakiga vesela nad franzosi se ni zhutil, tudi v' taistih kneshiah, na katere smo se narmajn sanesli. To skashe, de notrajni prepiri v' Irrlandu niso puntarfki, inu de Irrlendarji nemislio vse zhes glavo prekuznit, ampak de sha-le s' lepo nekatere pretēshenge popravit. Kakor hitro bi nekej novch postav doli djaneh, inu parlament prenarejen bil, bi ves shum jejnal.

19. dan Prosenza smo svēdili v' Londnu, de je gospod Burke na svojim gradi v' Beaconsfildi vmerl. Je bil en silno vuzhen mosh; on je vselej svet dajal, de se ima vojska zhes franzose le smirej naprej pelat, dokler bodo premagani, si-zer nebode praviga miru na svēti.

Holland.

Nash sbor je 20. dan Prosenza po dolgim prepiranji sklenil, de vseh sedem poprejshnch deshel dolg ima vkup shtet biti, inu de vse dolgovi vse glih sadenejo; ena deshela, ena sguba, en dobizhik, en dolg. Skus to je en perdershik gori vzdignen, katetri je timu novimu postave dajanju narbol na poti stal. Šestdeset jih je sa ta sklep volilo; pet inu shtirdeset pak jih je napruti stalo, katetri so otli, de nej sa stare dolgove vsaka deshela sama sa se skerbí; tedej vidimo, de je she malo edinosti med sbranimi moshmi.

Predsednik je sborni osnanil, de se v' Lejdnu hollendarskim mesti nēkej ludi posēbej vkup abera, katetri tudi druge mesta vabio, de bi s'znimi potegnili, inu eno posēbej sbiralishne napravili, katero bi deshelnemu sborni na strani stalo. — Predsednik deshelniga sbara je rekal, de se to nespodobi, de take sbiraliska bodo le smēshnavo narejale. Je bilo tedej skleneno, de se ima ta posēbni sbor v' Lejdnu preklizat, ker take rezhi so desheln oblasti superne, nevarne,

inu

inu is tiga lahko puntarie pridejo. — Tudi petim sklepu ni so bili vse enake vole ; is katerega se doli vsame, de v' Hollandu she veliko skri. tiga puntarskiga ogna pod pepelam tali.

Hendrik van der Noot je is jézhe prost spuščen. On je bil snan takrat, kader so se Niederlendarji zhes rankiga Zesarja Joshefa puntali, ker je dosti pomagal, de je smejhnava hujšni bila. Sdej so ga Hollendarji v' jézho v' mestu Berg - op - Zoom saperli, ta jézha se imenuje Papenbrille. Vse njega pisanja so pregledali, in ker se ni nizh snajdlo, kar bi bilo zhes franzosko, inu Hollendarsko sojbodstvo, je is jézhe pušken. — Préd ni otel v' nekaterih majhench rezheg Zesarja bogat, sdej ga franzosi po jézhah vlahio, inu kosjo molituv vuzhe.

Vmerli so v' Lublani.

14. dan Svizhana, Nepomucena Lungerza, vetrnarja hzhi, stara 6. v' blatni vasi N. 128.
Zhasti vredni Pater Adjut Sehar, ordna S. Francisca star 54. v' Kloshtri pred mostom Nro. 12.

Andrej Gaber, vbogi, star 84. v' Slonovi gal Nro. 34.

Anton Mihelizh, debovež, star 70. v' gradischi Nro. 1.

15. dan, Mathia Bashton, soldat, star 26.
Franze Shtejnberg, soldashki otrok, star 12.
Anton Zhizh, soldat, star 28.

Maria Kraliza, dekla, stara 26. na plazi Nro. 272.

16. dan, Juri Dershek, soldat, star 22.
Anton Kashel, soldat, star 28.